No. 21. A°. 1848.

Donderdag 17 Februarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, *den 14 Februarij 1848.*

(3915) Bij Gouvernements - resolutie van den 14den dezer maand No. 195, is aan den minderjarige JOHAN FREDERIK CHRISTIAAN VOETMAN gepermitteerd, om met weglating van zijnen familienaam van VOETMAN, dien van PHILIPS aan te nemen en zich alzoo voortaan te noemen: JOHAN FREDERIK CHRISTIAAN PHILIPS.

De Gouvernements - Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, *den 14 Februarij 1848.*

Alzoo de Administrateuren der Plantagie *Nijd en Spijt*, zich bij rekeste aan het Gouvernement hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavin *Margaretha*, dewelke tegen ruiling voor eene andere Slavin, aan GEORGINA OLDBORGEN *voor den vrijdom* wordt afgestaan, van den naam van dat Effect af- op dien van voornoemde GEORGINA OLDBORGEN over te doen schrijven:

Zoo worden degenen, welke vermeenen mogten redenen van oppositie daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements - Secretarie te doen.

De Gouvernements - Secretaris,
(3916) J. Æ. LISMAN.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, *den 14 Februarij 1848.*

EXTRACT uit eene opgave medegedeeld door den Consul - Generaal der Nederlanden in *Columbia* aan het Bestuur dezer Kolonie, betrekkelijk de wijze van verbouwing en bereiding der KAKAO te *Caracas*.

Wanneer de *Kakao* geplukt en uit de schillen genomen is, wordt zij binnenshuis, tot den tweeden of derden dag opgehoopt. Dan anderhalve dag in de zon te droogen gelegd, ze van tijd tot tijd omharkende, ten einde op alle zijden gelijkelijk zon te krijgen. Wanneer de eerste dag de zon sterk schijnt, kan men ze des avonds in manden bewaren, maar zoo niet, moet zij onder dak in de frissche lucht gespreid worden. Naar mate zij den eersten dag veel of weinig zon gehad heeft, laat men ze den tweeden dag langer of korter aan de zonnehitte blootgesteld. Dan legt men ze binnenshuis in eenen hoek of daartoe vervaardigden gemetselden bak, opeen gehoopt, zorgdragende, om er bananbladeren onder en over te leggen. In dien staat laat men ze den volgenden dag en de twee nachten, en verspreidt ze vervolgens zoo vele dagen in de zon uit, als benoodigd zijn, om ze te droogen. Er moet vooral geen regen opvallen, want dan wordt ze zwart, en even zoo wanneer ze geen zon genoeg heeft. Wanneer de schil gemakkelijk breekt en gebrand schijnt, en de *Kakao* opgehoopt niet warm wordt, is ze goed gedroogd. Men moet ze laten koelen vóór ze in zakken te doen.

Om de *Kakao* te droogen te leggen, geeft men hier den voorkeur aan den blooten grond, boven de geplaveide plaatsen, en zoekt eene plek uit, waar de grond rood is, dewijl van die aarde iets aan de boonen blijft kleven, en de natuurlijke roode kleur verhoogt. Waar niet van die aarde gevonden wordt, stampt men roode gebakken steen, doet daarvan een weinig in eenen zak en schudt de *Kakao* wel om, echter zorgende, dat er niet zoo veel aan blijft kleven, dat het al te zigtbaar is.

Voor Extract conform,
De Gouvernements - Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

TRANSPORTEN.

(2893) Den 27sten Januarij 1848. EXPLOICTEUR, aan M. D. SANCHES, van het Huis en Erf, aan de *Graven Straat*, O. W. La. C No. 31, N. W. La. B No. 72.

Idem. Dezelve, aan J. C SMITH, voor hare reeds hebbende en nog te verwekkene Kinderen van de *helft* in het Erf, aan de *Hooge Straat*, O. W. La. D No. 56, N. W. La. E No. 352.

Den 4den Februarij. J. ZAAL qq. F. P. PENARD qq. HENDRIK VAN MARSELIS HARTSINCK, voor zijn huis van Negotie, cantoorende te *Amsterdam* onder de firma van JAN en THEODORE VAN MARSELIS, als Directeuren van het fonds van eigendom gesproten uit eene negotiatie door nu wijlen HERMANUS DANIEL SOBRE opgerigt, aan HUGH WRIGHT, van de Plantaadje *de Goede Vrede* c. a., gelegen binnen deze Kolonie, aan de rivier *Suriname*, het eigendom van opgemeld Fonds.

Den 7den. APM. J. VAN SITTEREN, aan de weduwe GEORGE CHRISTOPH FUCHS geboren KRIEGER, van de Huizen en het Erf, aan de *Wageweg Straat*, O. W. La. D No. 144, N. W. La B No. 188.

Den 8sten. A. F. WESTMAAS Mz. qq. Boedel F. H. IJSENDOORN, aan CHRISTIANA van BRUCHEM, van een gedeelte van het Erf, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, La. C. No. 193 N. W. en O. W. La. D No. 426 en wel dat gedeelte bekend onder N. W. La. C No. 193a., met de op hetzelve staande Gebouwen.

Paramaribo, den 14 Februarij 1848.
De Griffier van het Geregtshof,
A. VAN MEERTEN.

De *Koloniale Ontvanger en Betaalmeester*, herinnert belanghebbenden, aan de voldoening der navolgende Belastingen, als:

Landtaxen of Akkergelden. Erfpachten. Bruggen en Wegengelden, en Plaisir Paarden en Rijtuigengelden.

Paramaribo, den 16 Februarij 1848.
H. K. L. B.

Aanbesteding.

De Officier belast met het beheer van het *Genie Departement*, zal onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Kolonie, aan den minst inschrijvende aanbesteden:

Het vervaardigen of leveren van één *vierriems* TENT-CORJAAL met toebehooren,

waarvan de voorwaarden der leverantie, van heden af, tot Woensdag den 1sten Maart e. k., dagelijks, gedurende de gewone Kantoor - uren, ten burele van het Departement voornoemd, achter het fort *Zeelandia*, voor gegadigden ter *visie* zullen liggen; zullende de inschrijvings-billetten op laatstgemelden dag ten *een* ure, aldaar, worden geopend.

Paramaribo, den 16 Februarij 1848.
De Officier voornoemd,
H. BOER.

De *Commissie van Onderwijs* geeft bij deze kennis, dat de openbare **PRIJSUITDEELING** aan de meest verdienstelijke Leerlingen van de onderscheidene Scholen dezer Stad, plaats zal hebben op *Donderdag den 24sten Februarij e. k.* des morgens ten *half negen* ure, in het Kerkgebouw der *Moravische Broeder Gemeente*; — wordende mitsdien Ouders, Voogden en alle, die belang in deze plegtigheid stellen, minzaam tot dezelve uitgenoodigd.

Paramaribo, den 17 Februarij 1848.
Namens de Commissie van Onderwijs voornoemd,
BARNET LYON,
Lid en Secretaris.

NB. Men wordt ten dringendste verzocht, om niet, gelijk zulks vroeger wel heeft plaats gevonden, reeds onmiddelijk na de uitreiking der *Prijzen* het Kerkgebouw te verlaten, dewijl daardoor de geregelde afloop der plegtigheid wordt belemmerd.

PRODUCTEN-HANDEL.

SUIKER: De op den 15den dezer bij inschrijving verkochte 60 vaten van Plantaadje *Meerzorg* ¾ en aandeelen, hebben opgebragt; 6 cts.

KATOEN: De 22 ☐ Balen zoogenaamde Bents, van Plantaadje *Sarah*, à 24 cts.

SCHEEPVAART.

UITGEKLAARD.

Den 15den dezer, de Fransche Schoener *Victorieuse*, Kapt. A. M. Chalot; naar Cayenne; lading: 3 vaten Tabak, 2 kelders Sigaren, 48 vaten Zout, 90 kelders

Genever, 1 vat Hammen, 400 pullen Olie, 25 manden Pijpen, 20 vaten Teer, 10 dozijn Schoppen, 16 vaten Vleesch, 2 vaten Rijst, 40 ... Kazen, 8 potten Suikerkalk, 1 kist Zeep, 19 kisten Wijn en 2 vaten Azijn voor Exportatie aangebragt.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. Klint, — adres bij C. J. Leijsner.

Het schip *Activo*, Kapt. L. Hus, — adres bij L. D. J. van Bommel.

Het schip *Sophia Maria*, Kapt. J. J. Andriesen, adres bij L. D. J. van Bommel.

Het schip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers — adres bij H. Degenhardt.

Het schip *de drie Broeders*, Kapt. H. J. Hubert, — adres bij Gisius en Co.

Het schip *Gesina Wilhelmina*, Kapt. Dokman, — adres bij Gisius & Co.

Het Schip *Eliza*, Kapt. Dirks, — adres bij J. Lyon.

ADVERTENTIEN.

(3700) *HEDEN VOORMIDDAG* ten *twaalf* ure, opening der inschrijvingsbilletten op de geannonceerde

13 Balen schoone Sea Island KATOEN,

van Plantaadje *Alsimo* ½ aandeel, ten kantore van H. J. BLANCKE.

Paramaribo, den 17 February 1848.

(3723) *HEDEN MORGEN* ten *negen* ure, opening der inschrijvings-billetten op de geannonceerde *WISSELS* voor rekening der Plantaadje *Goede Vrede*, ten kantore van J. ZAAL.

Paramaribo, den 17 February 1848.

Théâtre.

L'abonnement ne pouvant commencer que Lundi 21 Février, Mme ANCELLE a l'honneur de prévenir M. M. les Souscripteurs, qu'ils pourront cependant se procurer pour la représentation de ce jour, leurs billets au prix de l'abonnement. Les billets seront présentés à domicile.

(3692)

(817) De Vendumeester M. A. KEIJSER zal morgen om 9 uren verkoopen:
PROVISIEN, STUKGOEDEREN, BESLAG PLANKEN, CALICO enz. enz.

Vervolg van het stuk uit de Singapore Free Press *over:*

De verleden en tegenwoordige handelingen der Nederlanders in de Oost-Indischen Archipel.

Het is niet met Celebes alleen dat de Nederlanders in den laatsten tijd hun besluit hebben getoond om hunne bezittingen en hunnen invloed uit te breiden en dien tengevolge den engelschen handel aan banden te leggen. Hunne handelingen op Borneo, Sumatra en Balie schijnen allen tot hetzelfde oogmerk te moeten dienen, en aan te toonen, dat zij nimmer zoo ernstig het doel hebben nagejaagd, zoolang door hun beoogd, namelijk om in den geheelen oostindischen archipel, en in ieder gedeelte van denzelven, nog niet door Europesche mogendheden in bezit genomen, alléén hunnen invloed en hunne heerschappij te vestigen. Het is niet te verwonderen dat zij dit verlangen, sedert, volgens hunne eigene gezegden, hunne plaats in de rei der natien van hunne O. I. Bezittingen afhangt, daar het moederland zonder deze bezittingen in het niet zoude verzinken. Het is evenwel te betreuren, dat terwijl zij den prijzenswaardigen ijver koesteren om hunne magt en hunnen invloed over de binnenlandsche staten uit te breiden, zij zoo kleingeestig zijn, dat zij weigeren om de middelen ter hand te nemen, door welke de bewoners van hunne bezittingen het best aangeprikkeld zouden worden om zich aan nijverheid en beschaving te gewennen en waardoor de welvaart en bloei van hunne bezittingen zeer zoude bevorderd worden, — namelijk om een vrijzinnig handelsstelsel intevoeren, waardoor de kooplieden van andere landen het voordeelig zouden vinden, om hunne manufacturen aan te voeren, ten einde tegen de rijke en verschillende producten der O. I. eilanden te worden ingeruild. Dit zou niet alleen voor de belangen der inwoners hunner bezittingen bevorderlijk en hen onder het nederlandsch bewind doen tevreden zijn, maar het zou ook de middelen en hulpbronnen van dit gouvernement versterken en bevorderen. Ongelukkig evenwel kan men de nederlanders niet zoo ver brengen, dat zij de voordeelen van deze staatkunde inzien, of liever duldt men dat de belangen van enkelen meer gelden dan de schade daardoor aan Nederland en zijne bezittingen veroorzaakt. Het is in het belang van de handelmaatschappij, dat het stelsel van monopolie en uitsluiting in de O. I. opgevolgd worde en dat daaraan alle andere belangen worden opgeofferd.

In dezen staat van zaken behooren de handelingen der Nederlanders zorgvuldig in acht te worden genomen, daar iedere reize, dat zij in hunne plannen slagen, zulks altijd ten nadeele van den britschen handel is, sedert het buitenlandsch handelsverkeer of geheel is verboden, óf aan de handelsbepalingen van Java is onderworpen, waardoor zware regten worden opgelegd. Dit is het erkende doel der Nederlanders, hetgeen wij vermeld vinden door den baron Verstolk van Soelen, minister van buitenlandsche zaken, in eene nota aan den britschen gevolmagtigde te 's Gravenhage, gedateerd den 10den April 1841, waarin gezegd wordt, dat het voor het nederlandsch gouvernement onmogelijk is om het gevoelen goed te keuren, in de nota van sir E. Disbrowe uitgedrukt, dat het VIIde artikel van het tractaat van Londen, van 1824, al de havens van Nederlandsch Indië voor den britschen handel heeft geopend, met de enkele uitzondering van de havens der Molukkes. Het wordt algemeen erkend, dat alleen zulke havens voor buitenlandsche koopvaarders zijn geopend, waar zich bureaux van in en uitgaande regten bevinden, en dat de scheepvaart en handel met en tusschen de andere havens alleen voor de kustvaarders is opengesteld.

Dit beginsel, dat zeker het eenige is, dat in de kolonien kan opgevolgd worden, is in de Nederlandsche Oost Indiën sedert jaren van kracht geweest, en volgens dit beginsel werd ook gehandeld tijdens de Engelschen dezelve bezet hielden. Te dien opzigte zijn Nederlandsche schepen aan dezelfde beperkingen onderhevig als de schepen der andere natiën; en alleen aan kustvaarders en schepen der inboorlingen, welke op gelijken voet behandeld worden, is het veroorloofd havens aantedoen, waar zich geen bureaux van in en uitgaande regten bevindt. » Deze bepalingen zijn ook van toepassing op die bezittingen, sedert het traktaat van 1824 verkregen, even als die, welke reeds onder de heerschappij van Nederland behoorden. In het tractaat van Jambi, door den nederlandschen minister als het model opgegeven, waarnaar alle andere tractaten met de inlandsche vorsten behooren gevolgd te worden, vinden wij, dat de Nederlanders bepalen, dat zij de toestemming zullen bekomen om een toezigt te houden over de scheepvaart en den handel, en het inwendig bestuur, vooral met betrekking tot sluiksche pogingen om de openbare handelsregten te ontduiken:" met andere woorden om de Javaregten en belastingen op te leggen.

Het gedrag der Nederlanders heeft sedert het ongelukkig tractaat van 1824 steeds reden tot beklag gegeven van wege onze kooplieden; voortdurend hebben onze ministers redenen tegen dit gedrag aangevoerd, die, daar zij niet geheel met de belangrijkheid dezer kwestie, of met onze regten in deze zaak bekend waren, laauwhartig aan het werk togen om herstel te verkrijgen, en te ligt de verklaringen aannamen van de listige nederlandsche staatslieden, welke even ijverig voor het belang der kwestie als onze ministers laauw waren. De laatste gelegenheid bij welke dit onderwerp de aandacht van den engelschen minister voor buitenlandsche zaken trok, was in 1841, toen van het gedrag der Nederlanders, ten opzigte van den britschen handel, bij het gouvernement melding werd gemaakt door gouverneur Bonham, en de kamer van koophandel te Penang, en door de oost indische en chinesche maatschappij te Glasgow in Schotland.

De zaak werd behandeld, voornamelijk in de briefwisseling tusschen de O. I. maatschappij te Glasgow en den secretaris van staat voor buitenlandsche zaken, en eindigde met eene verklaring van lord Palmerston. Het kan misschien nuttig zijn om eenige plaatsen dezer documenten mede te deelen, ten einde aan te toonen dat het onderwerp, toen lord Palmerston in 1841 aftrad, vrij duidelijk was geworden, en dat de britsche regten in den Archipel duidelijk door dien lord waren begrepen. De heer Bonham lag den 15den October 1840, de volgende verklaring af: — » Over het stelsel door het nederlandsche gouvernement gevolgd om onzen handel te beperken, is aanhoudend geklaagd geworden door de Britsche kooplieden, in de Straten hun verblijf hebbende, en ik twijfel niet, dat ten zij het Britsche gouvernement eenige maatregelen neme, het gouvernement te Batavia, behalve hetgeen hetzelve reeds bezit, ook nog bezit zal nemen van vele kleine eilanden in den archipel, welke het tegen betrekkelijk geringe kosten kan onderhouden, waardoor het, indien men toestaat dat deze wet, waarover thans geklaagd wordt, blijft bestaan, de middelen zal hebben om britsche onderdanen eenig aandeel in den handel in dit gedeelte van den aardbol te onthouden, dat tegenwoordig misschien een schitterend en ruim veld opent voor britsche goederen.

(*Rott. Ct.*)

Het zamenstel der Polijpen.

Het is eene bekende zaak, dat men een Polijp in stukken kan snijden, en dat uit elk stuk een nieuwe polijp ontstaat. Men kan dit dier ook even als een handschoen omkeeren, zoo dat het binnenste de buitenzijde wordt en omgekeerd; zelfs kan men het van voren of van achteren in zijne geheele lengte splijten, en zich aldus veelkoppige of veelstaartige polijpen verschaffen, enz. Maar waarom wordt niet uit elk gesneden stuk van eenig ander insekt, een vogel, of iets dergelijks, ook weder een nieuw dier? Deze bijzonderheid heeft haren grond daarin, dat de polijpen niet even als de dieren van een hoogeren rang uit verschillende deelen bestaan; ieder deel van een polijp is een geheel op zich zelf, waarom ook het dier altijd hetzelfde blijft, al wordt het in stukken gehouwen.

Bij de hoogere dieren daarentegen heeft elk deel eene bepaalde bestemming en behoort tot het geheel, wanneer men dus een der wezenlijke deelen wegnam, zoude men ook het geheel wegnemen. Te zeggen, dat bij de lagere dieren het physisch beginsel zich over een groot gedeelte van het stoffelijk ligchaam uitstrekt en gedeeld kan worden, gelijk de bekende physioloog J. Müller aanneemt, is dwaas, dewijl onder de ziel overal slechts het ligchaam in zijn inwendige moet verstaan worden. (*Alg. Handelsb.*)

Te Paramaribo by **J. J. ENGELBRECHT.**